

Laan op Zuid 45
3072 DB Rotterdam

Contactpersoon
Pieter Jacobs
Programmamanager

T 06-11326832
E pieter.jacobs@rws.nl

Aan Raadsleden van de gemeenten in de regio Rijnmond-Drechtsteden

Datum 10 april 2026

Betreft Uw gemeente en het Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden

Geachte raadslid,

Van harte gefeliciteerd met uw (her)verkiezing als gemeenteraadslid in uw gemeente en veel succes met uw belangrijke taak!

Via deze weg willen we uw aandacht vestigen op het Deltaprogramma. Dit nationale programma is erop gericht dat Nederland zich tijdig en goed aanpast aan klimaatverandering (klimaatadaptatie). De hoofdthema's zijn de bescherming tegen hoogwater, de zorg voor voldoende zoetwater en het werken aan een klimaatbestendige inrichting van stad en land.

Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en veiligheidsregio's werken hierin samen met bedrijven, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen. Kenmerkend hierbij is de kracht van de samenwerking en kennisdeling, waarbij elke partij de eigen verantwoordelijkheid blijft houden.

De uitvoering vindt plaats via gebiedsprogramma's. In onze regio gebeurt dit in het Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden. Gemeenten zijn in het bestuurlijke Gebiedsoverleg, onder voorzitterschap van burgemeester van Rotterdam, Carola Schouten, vertegenwoordigd door een tweetal burgemeesters en door een zestal wethouders die in enkele gevallen ook fungeren als vertegenwoordigers van deelgebieden in de regio.

Waarom is het Deltaprogramma van belang voor uw gemeente?

Klimaatverandering is hier en gaat niet meer weg. We ervaren nu al de gevolgen daarvan (droogte, hitte, piekbuien) en de effecten nemen in de toekomst toe (o.a. zeespiegelstijging en toenemende verzilting van grond- en oppervlaktewater). Overheden werken samen om Nederland hierop aan te passen. *Gemeenten hebben hierin een belangrijke rol, omdat de effecten van klimaatverandering en maatregelen om die op te vangen sterk samenhangen met de ruimtelijke ordening.* Het Deltaprogramma helpt de samenwerking tussen gemeenten en de andere lokale en regionale partijen te bevorderen, knelpunten en kansen op nationale schaal te agenderen en de kennis over klimaatverandering bij elkaar te brengen en actief te delen.

De opgave: samenwerken aan een klimaatbestendige regio

Het vergt een gezamenlijke inspanning om de regio klimaatbestendig(er) te maken en dat gaat nú onlosmakelijk leiden tot het maken van keuzes bijvoorbeeld t.a.v. woningbouw en waterbuffering.

Voor waterveiligheid is het van belang dat er voldoende ruimte rondom de dijken blijft (of gemaakt wordt) zodat toekomstige dijkversterkingen mogelijk blijven. Om zoet water voor de landbouw, industrie en natuur - ook in steden en dorpen - beschikbaar te houden en te verdelen, moeten we nu al slimmer met het steeds schaarser wordende water omgaan. En het kunnen opvangen van piekbuien, langere perioden van droogte en voldoende hittebestendigheid vraagt onder andere maatregelen op wijk- en straatniveau. Het is duidelijk dat de opgaven in het waterbeheer in samenhang met ruimtelijke ontwikkelingen aangepakt moeten worden.

Op de lange termijn, richting de tweede helft van deze eeuw, moeten ingrijpendere keuzes gemaakt worden om deze regio veilig en aantrekkelijk te houden. Uit onderzoek uitgevoerd in opdracht van het Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden¹ blijkt dat mogelijke keuzes leiden tot wisselende effecten op de verschillende functies en belangen (natuur, scheepvaart, zoetwater, woningbouw etc.), waarbij geen enkele oplossing goed is voor alle functies. Het is daarom van belang in een vroegtijdig stadium – dus ook al de komende jaren – ermee aan de slag te gaan en mee te denken hoe deze keuzes de belangen en de identiteit van uw gemeente kunnen raken.

Wat kunt u doen om de inspanningen van het Deltaprogramma te ondersteunen?

Geen enkele partij kan de opgave om ons aan te passen aan het veranderend klimaat alleen uitvoeren. Het Deltaprogramma legt een concrete verbinding tussen de inspanningen en beleid op lokaal en regionaal niveau met nationale doelen. De sleutel tot de uitvoering ligt echter op het lokale niveau, bij gemeenten, waterschappen en Rijkswaterstaat. Wij vragen u om klimaatadaptatie op te pakken in beleid en concrete uitvoeringsplannen. Daarbij is het van

¹ De Voorkeursstrategie Rijnmond-Drechtsteden is in 2014 voor het eerst vastgesteld en wordt elke 6 jaar geactualiseerd. In september 2026 wordt de tweede herijkte Voorkeursstrategie opgeleverd.

belang verder in de tijd te kijken: huidige keuzes op lokaal niveau kunnen grote impact hebben op de mogelijkheid om maatregelen op gebiedsniveau later uit te kunnen voeren. Graag benoemen we een aantal zaken ter overweging.

Verbind ruimtelijke plannen met dijkopgaven en v.v.

De ruimte nabij dijken is vaak aantrekkelijk voor woningbouw, maar vraagt ook een blik vooruit. Zelfs als er nog geen acute opgave is voor dijkversterking, dan zijn afspraken over de wijze waarop de waterveiligheid gegarandeerd kan blijven toch nodig. Als de dijk versterkt moet worden is extra ruimte nodig of zal de bebouwing waterkerend moeten zijn. Zorg ervoor dat vroegtijdig, voordat sprake is van een concreet project, afspraken worden gemaakt over de randvoorwaarden voor (her)inrichting en bouwen-bij-de-dijk. Het Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden heeft hiervoor een instrument ontwikkeld dat een dergelijk gesprek ondersteunt en kan helpen dit instrument toe te passen.

Klimaatbestendig bouwen en inrichten

Ook al is onze delta de best beschermde delta ter wereld, toch is het ook goed om na te denken over de manier waarop we onze huizen, instellingen, bedrijven en andere bezittingen kunnen beschermen tegen wateroverlast, hitte en droogte. Zeker nu er in de komende jaren bijna een miljoen huizen gebouwd gaan worden. De provincie Zuid-Holland heeft hiervoor richting gegeven in het convenant Klimaatadaptief Bouwen. Hiervoor is ook een landelijke maatlat ontwikkeld. Concrete instrumenten en tips voor hoe prestatieafspraken over klimaatadaptief bouwen in lokale woonvisies kan worden opgenomen zijn ook te vinden op de website van Bouwadaptief.

Verbind klimaatadaptieve maatregelen aan andere opgaven

Nederland staat voor een grote opgave ten aanzien van de ruimtelijke inrichting. Naast klimaatadaptatie vragen onder andere de woningbouwopgave, de energietransitie, de stikstofcrisis en de landbouwtransitie om een ander gebruik van de ruimte. Het is belangrijk dat maatregelen vanuit deze verschillende opgaven in samenhang met elkaar worden opgepakt en uitgevoerd. Veel opgaven vragen om dezelfde ruimte, maar kunnen soms ook gecombineerd worden. Dat verlaagt de overlast voor de burgers, waarbij ook de uitvoeringskosten lager zijn.

Tot slot

Wilt u meer weten over het Deltaprogramma in deze regio, dan kunt u met mij contact opnemen (zie de contactgegevens op de eerste pagina). Ik kan een technische briefing of presentatie geven over de keuzes waarvoor we de komende jaren aan de lat staan en het belang voor uw gemeente in dit programma, bijvoorbeeld in de gemeenteraad of het college van B&W. Meer informatie is te vinden in bijgevoegde brochure en op onze website.

We wensen u veel succes en wijsheid in de komende vier jaar in uw gemeenteraad!

Met vriendelijke groet,

Pieter Jacobs

Programmamanager Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden